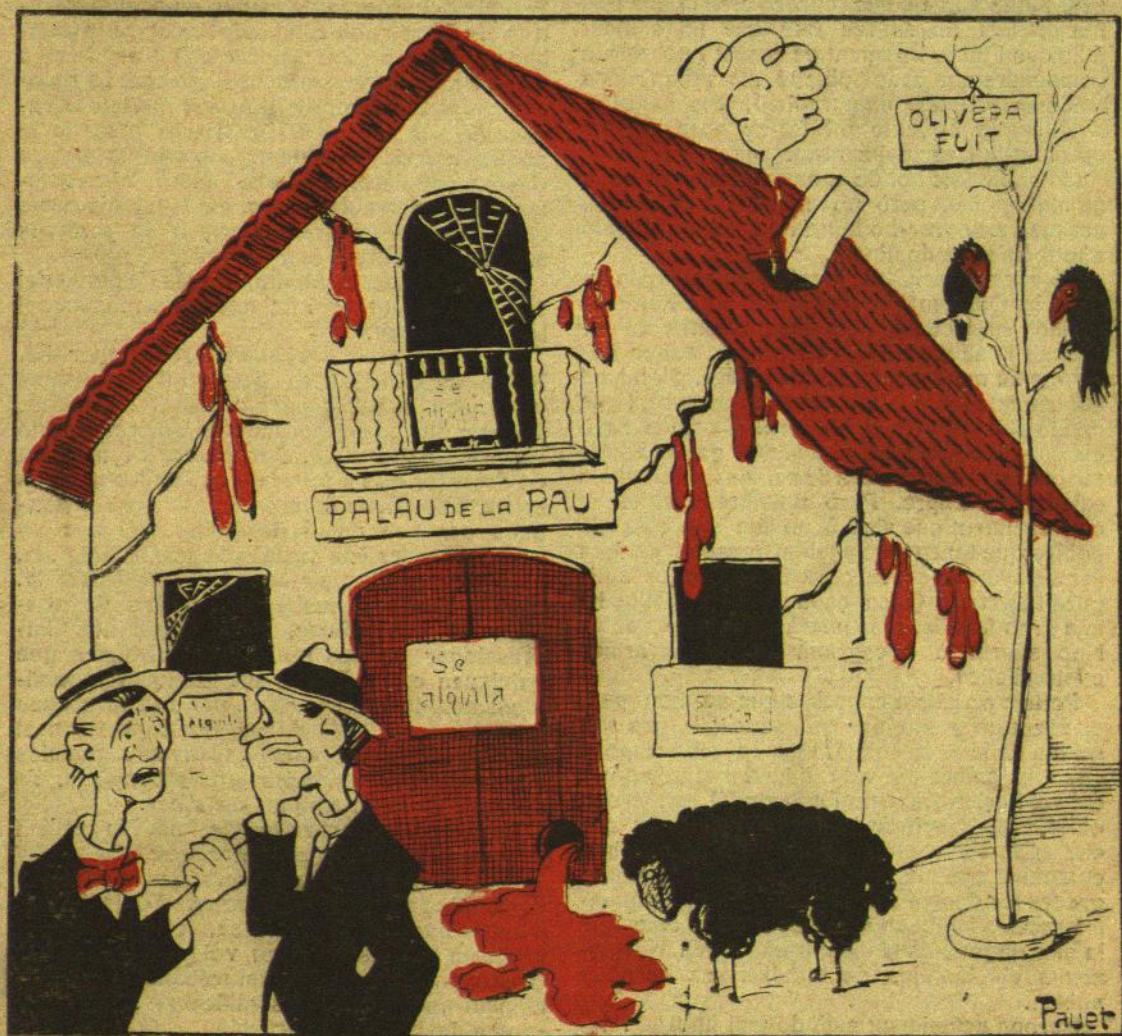
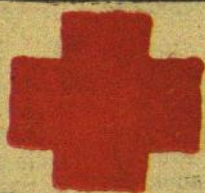

L'HEDEL

—Què'n faràn ara d'aquesi Palau de la Pau?
—Hi enterraran els morts perquè descansin en pau.

OBRE'L cel d'Europa feia ja temps que s'congruava una gran tempesta i per fi ha esclafat.

Sembla mentida que en els temps actuals que tant se parla de progrés i de cultura, l'home se deixi portar per les passions i pels odis i no's recordi que devém estimar-nos com germans que som. La vanitat i l'orgull arruïnen els pobles. Pel desig insà de exercir una hegemonia sobre un altra nació, se cometen les més grans vileses. Molts son els que encara creuen que una nacionalitat no és res més que un conjunt d'homos i un aplegament de cases; i no saben comprendre que cada poble té una ànima, unes costums propies, una tradició, una historia, una llengua, i que no pot fer-se desaparèixer oprimint-la i esclavitzant-la.

Un poble fort pot de moment imposar-se a un altre poble, però no arribarà a matar-lo, perquè per lograr-ho hauria de llevar la vida a tots els seus dominats.

Lo que succeeix ara, inevitablement havia de succeir. Quan més s'engrandeix un Estat, més perillós és. El desig dels que governen és engrandir la seva extensió territorial, adhuc valent-se de medis il·lícits i reprobables. Hi ha qui suposa que les guerres existiràn sempre, i que mai la pau regnarà a la terra. Tindrien rahó els que això suposen, si aquests grans estats absorvents i destructors de petites nacionalitats existissin sempre. Però nosaltres tenim el convenciment que vindrà un dia que tots els pobles que tenen personalitat pròpia i aptituds per a governar-se, recobraràn les seves antigues llibertats. Quan cada poble constitueixi una gran familia, respectarà els demés pobles i no s'atrevirà a esgrimir les seves armes contra d'elles.

Podem arribar a concebre que un bon pare que sent un gran amor pels seus fills, que són troços de la seva ànima, i per la seva esposa que li ha embellit la vida, intenti trucar la porta del veí i arbitràriament imposar-li'l seu criteri obligant-lo a pensar i a sentir igualment que ell? Oh no; veureu que'ls homes que han constituït una familia, consideren també sagrades les demés llars. Actualment unes quantes races s'imposen a tot Europa, i com que la mar quant més té més brama, cada dia augmenta els desitjos de apoderar-se de nous pobles.

Europa actualment està donant un trist i depriment espectacle. Sembla increïble que nacions, o millor dit estats, tant poderosos, tant cultes i tant progressius, s'escometin folls d'ira i fassin brillar les seves espases i

retrunyí'l canó que despietadament troceja cossos humans i esfondra edificis. Quants homes horriblement mutilats, quantes families desolades que fugen cercant soplug en terres hospitalaries; quantes mares perderàn per a sempre més el fruit de les seves entranyes; quantes esposes ploraràn lluny de l'espos absent que potser agonitza voltat de cadavres horriblement trocejats; quantes privacions, quanta miseria, quanta barbarie i selvatgisme! I encara hi han homes dintre casa que aconsellen la guerra!.. Quins beneficis reportaria a España, l'immiscuirse en l'actual conflagració europea? Oh! no; desgraciadament som pobres i pagariem molt car el nostre quixotisme. Espanya deu cercar el progrés en la pau i no en la guerra. Desgraciats de nosaltres que les complicacions que poden esdevenir ens obliguessin a guerrear al costat de alguna de les nacions beligerants!.. La guerra porta la miseria als pobles forts i la destrucció i aniquilament als pobles febles. Nosaltres hem pujat l'escala del progrés de esglaó en esglaó, mentre els demés pobles hi pujaven a grans gambades, i seria ben sensible que tornessim a recular tots els anys que hem avençat i a recomençar el camí emprés. Els que parlen altrament no són patriotes. La guerra aturaria la nostra marxa ascendent, mataria la nostra riquesa i anul·laria la nostra cultura. Si es tractés d'una guerra defensiva, egoista i miserable seria'l que per temor de morir o de perdre'ls seus bens s'entregués a l'enemic.

La nostra raça indòmita, proves ha donat del seu valor quant algú ha intentat arrebaçar-li la seva llibertat.

Però cal tenir serenitat i reflexionar bé. No'ns deixem portar per sentimentalismes morbosos, i per apassionaments i lirismes. Pensem que una imprudència nostra, podria ésser la nostra ruina. Som neutrals i no hem de decantar-nos a favor de cap de les nacions beligerants. És molt natural que sentim simpatia per una nació determinada, i que les seves victòries ens ocasionin grans alegries, però devem abstenir-nos de exterioritzar-la. Hem de procurar també no s'apoderi de nosaltres el pessimisme, i no deixar-nos impressionar per les notícies novelesques que publiquen certs diaris, que exploten ignominiosament la guerra actual, per a vendre unes quantes mans més de paper. És indigne el procedir de certa premsa que inventa notícies alarmants, per a obtenir grans beneficis, i's disculpa de lo dit amb un «se dice».

La situació actual és gravíssima. No perdem la serenitat; a grans mals grans remeis.

Si'ls homes d'altres terres, manejen airadament les armes, i assedegats d'odis i venjances intenten destruir-se, planyem-los i preguem per ells, però no volgüem imitar-los. Serém grans i serém forts, treballant i perfeccionant-nos; serém insignificants si odiem i sentim desitjos de destrucció.

Mentres la guerra duri, posém en totes les portes un ram d'olivera.

CIVERETTA

De cop i volta

Deixem-se de bromes
que estem en mal temps...

L'Angel de la Guarda
(que és l'Angel dolent)
ha extés ja ses ales
d'un al altre extrem
de la vella Europa,
dut per el mal vent
d'ambicions, venjances
l'odis a preu fet.
El pànic fa via;
no pot corre més
sementant malifetes
pel món financier
que porta l'engoixa
als pobres (!) banquers
i innocents (?) borsistes;
la gent del diner...

Deixem-se de bromes
que vé més mal temps
si'ls *cracs* que amenaça
l'estat tant dolent
del crèdit en pugna
amb l'estat guerrer
resultessin *quiebras*
dels establiments
de més importància
del vell Continent.

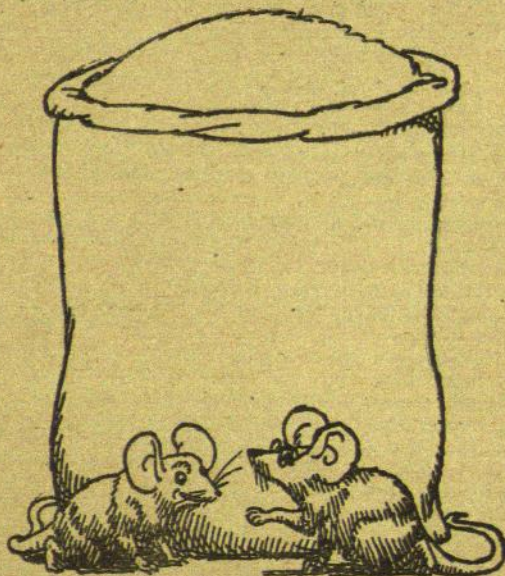
Es veu que'ls Congressos
de la Pau no han fet
amb tot son empenyo
més que perdre'l temps;
puig mentres tractaven
de que rés passés
entre nacions bèliques
i s'ho creien bé,
Alemanya i França
Russia i Austria ensemps,
Inglaterra, Italia
i altres nacions més
anaven fent barcos
i nous armaments
sens fer cas de *La Haya*
ni dels seus Concells;
puix tots els països
d'aquests temps moderns,
estàn per la guerra
per a anar creixent
tots els seus dominis,
conquerir-ne més,
fent corre 'ls navilis;
fent servir també
llurs canons dels monstres
que són imponents,
tant com pels estragos
com pels espatecs...

No hem de gastar bromes,
que estem en mal temps...
Si Deu no'ns ajuda
i això 's va extenent,
i va fent sa via
nacions a través,
fins an aquí a Espanya
en últim extrem
veurem els efectes
d'aqueix moviment
amb les subsistències
pujant fins al cel,
les robes pels núvols
i tot pujant més!
Això si'ls successos
que aniràn corrent,
o les circumstancies
que portin els fets,

de grat o per força
no'ns van empenyent
a anà amb un o altre
dels Estats guerrers...
per' fer... d'*esqueneta*
(no pas per res més)
al que sigui 'l *pinxo*;
es dir, més valent.

Deu fassi no vinga
un temps més dolent
i la pau renaixi
en el món enter;
perque no'ns enredin
(que no'ns convé gens)...
Deixeu-se de bromes...
No cridem mal temps!

PEPET DEL CARRIL.

EL NOM FA LA COSA

—Noi, quin sac de serradures!

—No diguis serradures, que és molt ordinari!

Has de dir: *puré de fusta*.

LA GUERRA AUSTRO-SERVIA

França, Italia, Anglaterra, Alemanya i Rússia a chor:

A veure si s'haurà de modificar la geografia europea

Visió de visions

Mentres m'estava enterant del munt de les contradictòries notícies del conflicte europeu, que té espavordida a mitja humanitat, m'ha semblat sentir distintament un enrenou extrany, com si cent mil timbres toquessin fatídicament per tot arreu de casa; tot esperat m'he aixecat per a enterar-me de lo que succeïa; a n'el primer que se m'ha presentat al davant li he demanat explicacions de l'esmentat brugi, i tot extranyat me contesta que no ha sentit que ningú truqués, que cap timbre ha sonat: entre atontat i avergonyit me'n torno al escritori, mes al entrar-hi el meu pasme augmenta considerablement per quan el trobo convertit en una immensa plaça porticada i sexagonal quins ànguls estan seccionats per grans avingudes a les que hi fan cantonada altres tants soberbis edificis en quiscuns frontis s'hi llegeix amb lletres brocejades una senzilla inscripció: *Cancilleria de...* Alemanya, Austria, Italia, Anglaterra, Rússia, França.

De les obertures dels susdits sis monumentals edificis ne surten grosses glopades de llum intermitent i oscilant per efecte, sens dubte, de que espavordida corrua de gent s'interposa entre 'ls focus que produeixen, anant i creuant-se d'una part a l'altra dintre d'aquelles habitacions, talment com si allí se debatís la transformació mundial.

En tota la sexagonal plaça solament hi destaca la figura d'un espectre embolcallada amb un mantell endolat que la cenyeix desde arrant de la nuca

fins els peus i encara n'hi queda per a formar qua, una qua tan llarga que no té fi, que de la mateixa manera se pot endinzar fins lo més pregó dels abims com enlairar-se per medi d'evolucions envers les incommensurables regions del infinit.

Aquella figura, l'espectre aquell amb espasmòdic semblant i tremolós pas va trucant a totes les portes d'aquelles *Cancilleries*; té que complir amb una obligada i dolorosa missió; oferir sos respectes i despedir-se per un sempre més.

I, al sortir d'una porta entra a l'altra sempre abatuda, cada volta amb un aire més marcat d'immensa desolació, com si li raqués punyentment el no poder declinar la cerimonia que li imposa la bona criança. Quina tortura més greu, quin rosec més tremendo té de causar el veure's forçat a despedir-se, donar-se l'últim adeu amb aquells que l'ofuscada imaginació ens fa concebre l'idea de que jamai ens ne tenfem de separar!

Aquella figura, l'espectre aquell s'és anat atansant; ja ha fet l'última visita de bona criança, sembla que no pugui trascar, que'l defalliment l'atueixi. Un suprem esforç li dona nous alés, i, alçant el cap, redressant son cos, amb tota l'efusió de son esperit, dirigeix una postrera invocació a la que hi respón un sobtat, formidable i ronc soroll que retruny més enllà de la consciència humana. Crits, lamentacions, plors, sospirs...

De les llusors dels susdits sis palaus no'n reb la sexagonal plaça el més petit vesllum; s'és fet la fosca. L'espectre s'és difumat: era la *pau armada*.

Colossals forgons curulls de carn i ossamenta humana, amb velocitat vertiginosa aflueixen a la exagonal plaça de per tots els indrets de ses sis grans avingudes; automàticament, puig no's veu cap ser animat que actui, són descarregats de son bagatge. Mes rapidament de lo que la ment pot imaginar reprenen aquells veïculs llur camí inicial, i, altra i altres voltes tornen depressa com el llamp, sempre plens a vessar.

La sexagonal plaça s'es convertida en una incommensurable muntanya de desferres humanes; l'espaventable conglomerat va creixent, creixent; la seva alçaria és tan gran que fins sembla que ja ha foradat la volta blava.

Per fi, foc purificador consumeix instantaniament aquelles deposicions del monstre de la guerra. Un branquilló de verti fullatge neix de les cendres de la grandiosa fogarada. El branquilló s'es metamorfosiat amb un frondós arbre quines branques s'extenen a lo més lluny de la terra. Tots els pobles del món, ara tantsols habitat per homes de bona voluntat, fan en senyal de germanor una sardana al entorn de la pau desarmada, simbolitzat pel novell arbre esmentat.

B. BARRIS BISBAL.

Estrategies de café

Amb tot aquest rebombori
i tot aquest bativull,
el pobre senyor Libori
no hi veu, l'home, de cap ull.

Amb tot això de la guerra
té un cap com uns tres quartans,
i la previsió li esguerra
tots els seus financers plans.

Puig que sos designis torça
que l'home havia de fer
amb la baixa que a la borsa
ha tingut ara el paper.

Diu que ha de fé economies
i gasta en canvi un caudal,
puix que compra tots els dies
«El Ciero» i «El Liberal»,
«El Correo», «La Tribuna»,
«Progreso», «Diluvio», «Veu»,
que li costa una fortuna
i'ls llegeix del cap al peu.

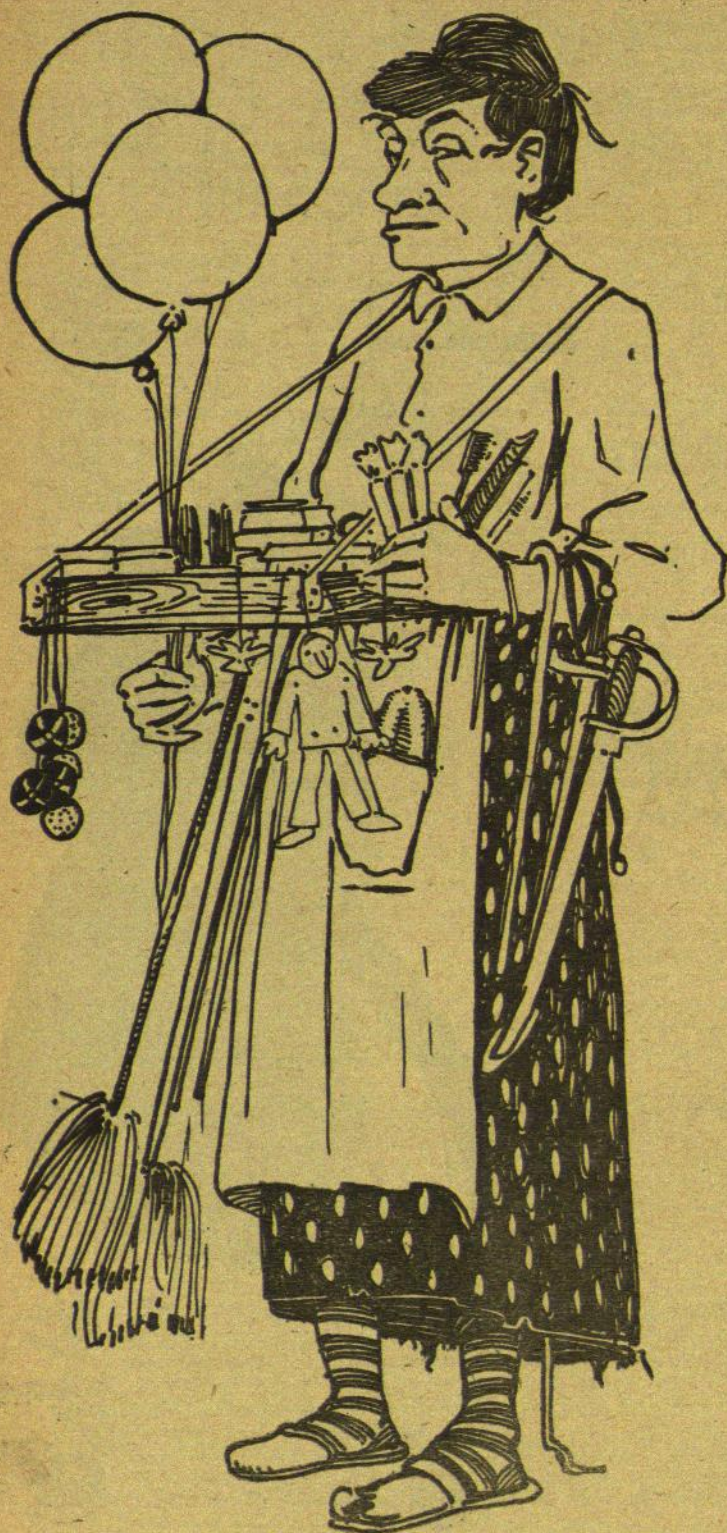
I tot buscant comentaris
l'home s'encaua al café
amb tot el feix de diaris
per la veritat saber.

Allí alguns amics hi trova
de diverses opinions
comenten cada nova
de quiscun parer segons.

Tothom té allí la paraula
i un d'ells entre copa i copa

—Ara fa calor, ara fa fret; amb aquests canvis
de temperatura, Deu sab quan podré empenyar
l'abric!...

dibuixa sobre la taula
tot un gran mapa d'Europa.
No'n mouen poca de brega,
d'escàndol i d'avalot,
tothom se creu estratega
per poguer-ho arreglar tot.
Que si els d'Ausiria al primé enduvi
dintre Servia s'han ficat
atravessant el Danubi
que ha quedat de roig tacat.

Que si Rússia té tants homes
que si la França en té tals,
que si Anglaterra vol bromes
puig té grans forces navals.

Que si Italia es poderosa,
que si Alemanya ho es més,
que si l'un farà tal cosa,
si l'altre no farà rés.

Fent càlculs i calendaris
sobre el mapa, tots plegats,
dibuixen itineraris
d'enemics i d'aliats.

L'un idea plans de guerra
per acabar tot això,
l'altre a son parer s'aferra
sostenint l'*statu quo*.

I'l llapis mai para, i corra
fent ratlles a tort i a dret
i'l mapa casi s'esborra
sota del reixat que han fet.

L'un, l'exèrcit d'Alemanya
fa entrar ja dins de París;
el de més enllà s'estranya
de que'l primer pensi aixís.

Un altre amb els ulls encesos
se plany del que està sentint,
pren el llapis i als francesos
els fa entrar fins a Berlin.

Tot el mapa és una reixa
i ja no's veu cap detall;
l'Europa, d'una madeixa
embullada, és l'encetall.

I entorn de tanta cridoria
com aixeca tant babau,
ni's vesillum una victòria
ni's veu un rastre de pau.

En mig de tanta gent tàctica
que ho prenen amb tanta fé
no surt mai cap cosa pràctica
de la taula d'un cafè.

I ara dic jo, i no és faula,
que aquests homes de braó
han deixat sobre la taula
proves de llur convicció.

Ia que fent anar la tropa
amb el llapis ça i enllà
han deixat la pobre Europa
baix un embolic d'estopa
que ajudi Deu, qui'l desfarà.

CABALER.

JOGUINES D'ACTUALITAT

—Sabres, bombes... are això 's despatxa com pa beneit...

Per les obreres de l'agulla

«El jornal de la fam!»

Així s'ha nomenat el de les obreres de l'agulla i res més just, res més en son lloc que aquesta tràgica expressió, clara i concisa de la explotació de que són objecte les infelices obreres de l'agulla.

Potser vosaltres, els qui llegireu aquestes mal forjades frases, desconexireu les injustícies que's cometen amb aquestes pobres noies dignes per tots conceptes d'una millor sort. Però nosaltres voldríem fer-vos arribar tota la veritat que la expressió que encapsala aquestes ratlles enclou, voldríem dir-vos com són de planyer i com la Justícia està de la seva part.

Jornal de la fam! I com pot ésser nomenat el que no excedeix de *dos pessetes* requerint al menys *dotze hores de treball diaries*?

L'agiotatge que's fa amb el treball de la dona—diu una de nostres escriptores—*és una iniquitat que clama a Deu*. I com no ha d'ésser així—diem nosaltres—si per a conseguir el miser jornal de que parlaven suara, cal a les pobres obreres de l'agulla, treballar desesperadament amb els ulls fets a la feina, malmetent-se la major part de les vegades la salut, una salut de la quina depèn en moltes ocasions el manteniment dels fills, o d'un pare o mare impossibilitats?

El mal és greu i cal arrencar-lo de soca-arrel.

Mentres els diaris que més gallejen de democràcies, obliden totalment aquesta qüestió altament social, altament de Justícia. Mentres els qui's titllen descaradament de defensors del obrer s'ocupen únicament en defensar als homes obrers, es a dir, als únics que en un moment donat poden servir per la seva força, a la consecució dels seus fins polítics. Mentres aquests vividors sens ànima deixen morir en l'isolament més trist an aquestes pobres obreres, nosaltres els seus irreconciliables enemics, (perque jamai hem volgut traficant amb la sort dels obrers) sortim en defensa de la part més feble; nosaltres, empesos per un desig de Justícia que'ns esperona cridem ben alt i ben fort que cal acabar d'una vegada amb aquesta explotació indigna de que són objecte les obreres de l'agulla.

Si, això volem! I no defallirem per a conseguir-ho.

No podem permetre que en plé sigle XX i en una nació civilitzada, es califiqui de «jornal de la fam» al de molts milers de obreres que no han comés altre delictes que ésser febles per la lluita.

La societat moderna no ha de permetre aquesta iniquitat. Volem la Justícia per tothom i per igual, que per alguna cosa fou instituida.

En nostre afany hem anat en recerca de detalls que poguessin ilustrar-nos en nostra tasca. I a fé que'ls hem trobat i ben punyents. Hem pogut comprovar veritables enormitats que clamen Justícia i que'ns han fet pensar en el temps de l'esclavatge que creiem desaparegut. S'ens ha parlat d'una casa que's troba en el carrer de les Corts Catalanes, vora'l monument a En Giliell, on s'obliga a les obreres a treballar en certes èpoques fins a les 10 de la nit exceptuant les vigílies de festa en que's plega a les 12 o a hores més avançades.

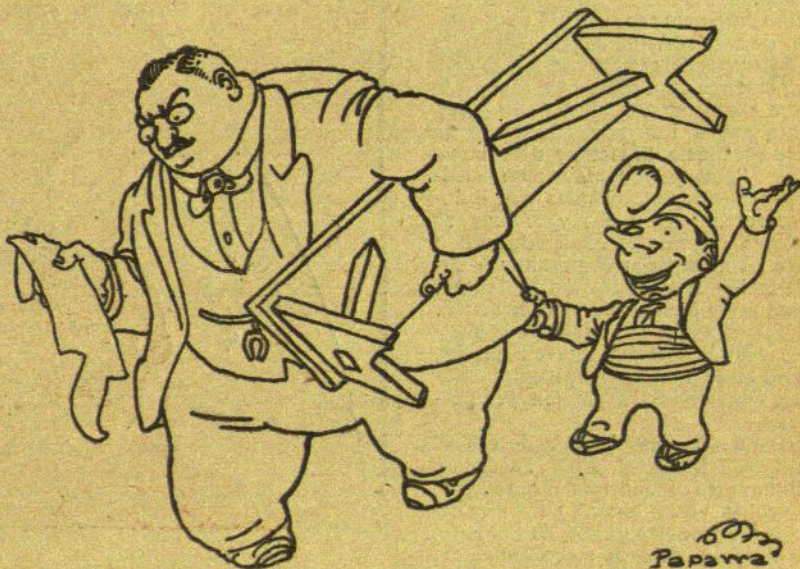
Ademés, ens ha sigut mostrada una estadística del *jornal de la fam* on es pot comprovar lo poc retribuït que resulta el treball de la obrera de l'agulla i que publicarem si no's posa remei immediat al mal.

Dies enrera una comissió de obreres de l'agulla anà a visitar al senyor Governador, per a exposar-li la situació de la seva classe i sembla que aquest, que estigué amb elles deferentíssim, s'en condolgué i deixà veure el seu desig de posar-hi remei. Ara sols manca veure lo que's farà en aquest sentit. Deu vulgui que sigui molt enèrgic, i immediat.

Interinament, vosaltres, obreres de l'agulla, no oblideu ni un moment la vostra organització, aneu engroixint els rengles del vostre Sindicat, feu-lo potent; penseu que l'esforç de cada una de vosaltres ha de portar la salvació de totes i a l'ensem que conseguireu la redempció social de la vostra classe esborrareu per sempre més als ulls del món aquesta tràgica llegenda del *jornal de la fam*!

SEGIFRET.

* * *

—I vostè, senyor Lerroxx, no intervé en el conflicte europeu?
—No me'n parli; en aquests moments els *banquers* no estem per-rés.

Equivocació

Cada dia de festa d'aquell estiu per allà a les set de la tarde, anàvem convidats tot xano xano quatre o cinc amics cap al xalet o mas que un altre amic, en Ramón, posseïa a mig quart de la ciutat, on hi passava la temporada de calor, acompanyat de la seva aixerida però molt seriosa esposa; no dic i demés família, perquè total feia uns divuit mesos que estava casat, sense cap classe d'ascendents ni descendents; però de coneguts i conegudes, amics i amigues, fillets de Deu! sobre tot d'aquestes últimes en tenia un carrer.

En aquella mateixa hora de les set, poc més o menys, feien cap, com de costum, altres famílies conegudes, compostes, regularment, de *mamàs*, algú que altre *papá* amb ses corresponents una, dues, tres adhuc... filles, que's portaven cada una de dites famílies, el seu sopar, després del qual ballàvem a desdir, féiem jocs de prendes i per fi de festa, aixís com també per a major satisfacció de la senyora d'en Ramón, car hi tenia una dèria, cantàvem allò tan divertit de l'*Alcalde de Zalamea*, que diu que és molt indicat per a fer una bona digestió: «*Despierta Isabel, despierta Isabel...*» segueix aixís mateix tantes vegades com un vol, va continuant igual i acaba d'identica manera; en fi, senyors, la mar de barrila que durava fins a les dotze o la una de la nit que tornàvem a casa. Conteiu si'n faríem de gatzara tractant-se de gent jove com tots nosaltres i els propietaris del xalet, solters tots, excepció feta d'aquests, dels *papás* i de les *graves mamàs* que a tothora tenien la boca plena de grandeses, però anàven sempre a peu com nosaltres perdonam.

Una moreneta sens *parell*, molt refeteta, de cara rodona, cabell negre, ulls bellugadichos del mateix color, d'aquells tan pillastres capaços de fer caure a la ratera al mortal més pintat, de moviments suaus i acompassats, era la meua predilecta, la víctima dels meus amors, la que m'aguantava amb heroica abnegació les trepitjades que li donava, rendint *culto a Terpsicore*; era la meua il·lusió; la coneguda per la meua xicota entre'ls contertulius; la íntima amiga de la senyora d'en Ramón, doncs no hi havia entre elles cap cosa, per delicada que fos, que no la sapigués l'altra. Sempre anaven juntes, essent tanta la semblança entre ambdues, que molts les prenien per germanes.

Forses vegades després de sopar, al rafalet del mas, al sò de l'acordeó, aprofitant les oscilacions de l'acetilè, em venien vives ansies de depositar en les grassonetes galtes de la María, que aixís es deia la meua estimada, tot el foc del meu intens amor; mes com soc una mica curt de genit, mai

—Què és això, companys, que s'ovira des d'aquí?
—Me sembla que és un dinar de duro.

trobava l'hora prou apropiada per a demostrar-li pràcticament els graus d'estimació, que li tenia, fins que l'últim dia que'ns reuníem en el ditxós xalet i amparat per la confusió que s'armà a l'inflamar-se'l gas, quedant breus instants completament a les fosques, corrent uns per aquí i altres per allà, vaig aprofitar l'ocasió buscant amb febrós esverament la meua María per a executar lo que covava ja de temps, fins que a l'últim, creient-me topat amb ella, en un dir Jesús imprimeixo en sa cara el primer *òsculo*, tot dient-li en veu baixa i tremolosa: «dispen-sa'm que no sé'l que'm faig!» I ella desfent-se de mi a tota màquina, digué coses que no vareig entendre clarament; únicament es comprenia que eren bastant picantes; però bé—pensava jo—una cosa o altra ha de dir; no dirà pas fes-m'en un altra, per més que li agradi. Veritat?

S'encengueren espelmes desseguida; mes com ja era tard, decidírem marxar seguidament cap a casa, no sense que abans la María s'hagués despedit particularment de la senyora d'en Ramón, sostenint ambdues una molt interessant conversa, com si algú fet recent les hagués contrariades.

Jo, pretextant no trobar-me gaire bé, vaig adelantar-me de la comitiva en companyia d'un amic, en evitació del trist paper i vergonya que me n'hauria donat al rependre la conversa amb la María, després del fet de *marras*. Ja està!—deia pels meus adintres.—¡Quin plaer senyors i quin modo de quedar descarregat! Ni el *Cid Campeador* amb ses vint i *pico* de batalles campals guanyades, estava tan cofoi com jo després de realitzar aital *hazaña*. Era tan gran l'emoció rebuda que no vaig dormir en tota la nit, pensant amb la meua *Dulcinea*, i la oportunitat del acetilè que no parava de beneir.

A l'endemà quan me llevo em trobo amb dugues cartes: l'una de la meua María en la que, després de dir-me *infel, ingrato, traïdor* i deu o dotze floretes més per l'istil, m'envià les dimissories; l'altra, era del fins allavors molt amic meu Ramón, concebuda en aquests termes: «No s'acostí més a casa meua mentres no s'hagi reparat degudament l'ofensa, amb les agravants de fosquetat i confusió, inferida al bell mig d'una de les galtes de la meua senyora que en aquest moment d'exaltació no puc precisar. Li faig gràcia del joc de bofetades que l'indigna i repugnant acció (per ell sí que era repugnant, és clar) de vostè mereix, per creure-la filla d'una equivocació lamentabilíssima, de lo contrari, ja tindrà els padrins llogats per a netejar l'assumpte en el *campo del honor*.

Quina planxa—vaig dir-me—vatúu'l món dolent!!!

PEPET A.

Bastopades

S'assegura que'l President de la República francesa, ha escrit secretament an en Lerroux demanant-li tots els selvatges de la setmana tràgica, per a utilitzar els seus serveis, si les necessitats ho reclamessin.

Les diu que'l caudillo li ha contestat, no podia complaure'l perquè'ls *héroes* d'aquella revolta memorable, no més se senten valents, quan saben que hi han poques forces per a reprimir els seus desfogaments bestials. De totes maneres ha invitat al seu *ordenanza* Emiliano Iglesias per a que assistís a la guerra en representació de tots, i és fama que li ha entrat un *dallonses* tan espantós, que s'ha vist obligat a canviar-se tot seguit els *pantalons* interiors.

En vista d'aquest fracàs hi volia anar en Lerroux, però tampoc hi anirà, perquè en Romanones li ha dit que si desgraciadament moria, difícilment el

partit lliberal trobaria un altre còmic que sapigués representar amb tanta fidelitat el paper de radical.

Si la guerra europea s'allarga molt, segurament s'apujaran els preus dels queviures i dels demés articles en general. Un panet de Viena costarà un ull de la cara.

L'únic que s'abaixarà serà'l preu de les carteres de pell de Rússia.

Segons els diaris de Madrid, en Romanones està molt preocupat per les males impresions que's reben de tot Europa.

Diuen que's disposava a emprendre un llarg viatge i que l'ha aplaçat fins que's solucioni l'actual conflicte.

Lo que més l'espanta an en Romanones és que penetrés a Espanya un exèrcit invasor, perquè l'olor de la pólvora'l mareja i'l brill de les espases li fa rodar el cap.

I pensar que's deixa *sablejar* tant pel senyoret!...

En Pau Iglesias, el revolucionari de *doublé*, al sapiguer que en Jaurés, havia sigut assassinat, exclamà:—Carambes, veig que també hi han francesos que són partidaris de l'atentat personal!...

A propòsit d'en Pau Iglesias. Desseguida que s'enterà de la mort d'en Jaurés, envià una carta a la redacció de *L'Humanité*, oferint els seus serveis.

El redactor en cap de dit diari li contestà que podia posar-se en camí, doncs, precisament els mancava un repartidor.

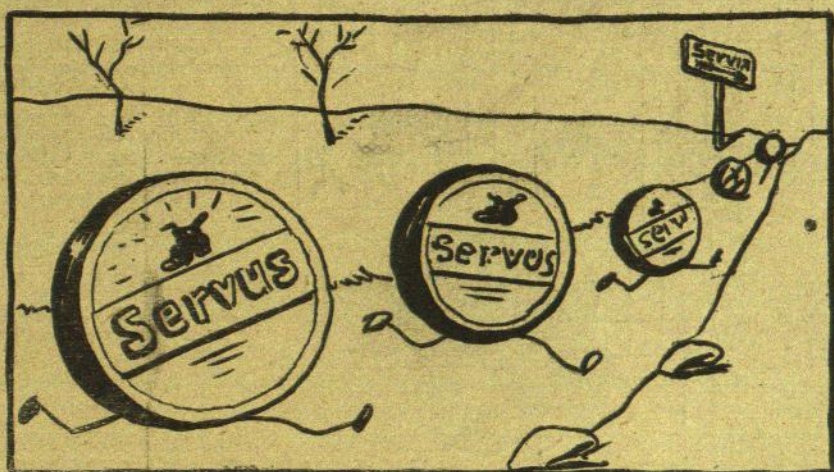
L'escriptor castellà senyor Gómez Carrillo, com gairebé tots els escriptors castellans, té la mania de dir mal de Barcelona. Ha publicat uns articles denigrants a *La Nación*, de Buenos Aires, que posen de relleu l'odi que sent per tot lo català.

Compara Buenos Aires

—L'Alcalde ha publicat un bàndol regularitzant la velocitat dels automòbils.

—La llàstima és que no més el llegirem els que anem a peu.

Correm a defensar la patria

amb Barcelona, i per a fer resaltar les bel·leses d'aquella ciutat, posa la nostra com un drap de cuina. D'això se'n diu patriotisme, senyors castellans. Segurament no trobarien ni un sol escriptor de París, que tingués el mal gust de publicar un article en un diari de Madrid malparlant de Lyon o de Marsella o de qualsevol ciutat de França.

El senyor Gómez Carrillo deu haver anat a Buenos Aires a mercadejar amb llibres, i no sab com fer-ho per captar-se les simpaties dels fills d'aquella capital.

Sembla mentida les coses que s'han de fer per obtenir un plat de sopa!...

Si és aquest el teu intent, perquè no ho deies, home, quan ens vares visitar.

Nosaltres per pocs diners t'hauríem atipat, precisament aquest any hi hagut molt bona cullita de cibada.

Per un madrileny què vol dir estimar Espanya?
Fer elogis de Madrid i dir mal dels *provincianos*.

En els bancs francesos diuen que hi escasseja l'or i que fins la plata i que les transaccions se fan amb dificultat per manca de metàl·lic.

Aquí Barcelona no tenim que apurar-nos per l'or. Sabem el nom de l'afortunat banquer i la suma que posseeix.

El banquer es diu Lerroux,
la suma, cent francs en or;
aquells cent francs que van dar-li
amb el rètol «Maura, no».

El *Liberal* en Barcelona, està content lo mateix que si hagués lograt matar la *hidra separatista*.

L'actual conflicte europeu, li dona facilitats per a escriure noveles terrorífiques, i per a dedicar-se a la conquesta... dels cinc cèntims.

Estaven ja a punt d'inventar una *secuestrada* més o menys autèntica, quan de sobte esclata la guerra que'ls hi permet publicar notícies *espeluznantes* que tant agraden al públic amic de fortes sensacions.

El Liberal surt a les cinc de la tarde, i té una informació tan ràpida que publica notícies que succeiran l'endemà.

Sembla mentida els miracles que pot arribar a fer l'adoració als cinc cèntims!...

Cada dia els diaris venen plens dels accidents ocorreguts per mossegades de gossos i cada dia els diaris venen plens de que la senyora Caterina o la senyora Paula s'ha abraonat an els llacers que l'Ajuntament sosté per a recollir als gossos vagabonds que circulen sense morrió. Nosaltres que aplaudim tot lo que creiem en profit de la ciutat, hem d'aprovar la recollida de gossos per medi del llaç, ja que en aquesta estació canicular creiem perillosa la lliure circulació dels cans, propensos a tornar-se folls.

Lo que proposaríem a l'Ajuntament que quan els llacers, en ús de son justíssim dret, al tirar el llaç a un *quisso* d'una senyora Paula o una senyora Caterina, es vegessin abordats per la mestressa del cà, els hi tiressin el llaç an elles i les portessin al laboratori per a inocular-los-hi el virus ràbic, ja que moltes vegades han provat necessitar-lo, puix que alguns dels pobres empleats del llaç, han vist malmeses les fesomies, per les mossegades de les valentes dones.

I allí, dintre d'una gavia
tancades, el temps que fos,
per a curar-los la rabia
que és un mal molt rabiós;
més en la dona que el gos.

El senyor Governador ha prohibit que s'exhibissin les piçarres en les redaccions dels diaris, que convertien les Rambles en una classe de cal·ligrafia i produïa l'alarma entre'ls bocabadats que s'hi aturen.

Nosaltres que voldríem que'l nostre públic conservés la serenitat que tant necessària és en aquestes circumstàncies, aplaudim l'obra del senyor Andrade, sense cap reserva.

—Llanguonics rescent pintades? No sé pas que hi veuen...

Don Gil de las calzas verdes

Divendres passat s'estrenà al teatre del Tívoli aquesta obra d'en Bretón, inspirada en el llibre de Tirso.

Abans de la representació de dita obra, l'actor Borràs llegí un pròleg escrit per l'arranjador de la mateixa, senyor Luceño, que diu sia de pas, no sabem per quin motiu va escriure'l.

En Bretón aquesta vegada, com tantes altres, s'ha equivocat. Si l'obra esmentada fos la primera que hagués escrit seríem indulgents, però com se tracta d'un músic que ja ha tingut temps d'evolucionar i perfeccionar-se, hem de dir la veritat, encara que aquesta sia crua i dolorosa.

En Bretón, llevat de «La Verbena», no ha fet res que sia digne de passar a la posteritat.

Abans d'assistir a l'estren de «Don Gil», ja teníem el pressentiment que seria un fracàs. Es una obra que per talent que tingui un compositor, no pot de cap manera lluir les seves facultats.

Tots els músics que intentin exhumar obres del segle XVII, per a posar-hi música, fracassaràn. Les obres clàssiques castellanes, si algun valor tenen és purament literari, i si una obra no és teatral, en el bon sentit de la paraula, no s'hi pot posar música. Els clàssics castellans són molt diferents dels clàssics francesos. Rossini, si en comptes d'haver escullit

una obra de Beaumarchais, per a posar-hi música, n'hagués escullit una de Tirso o Lope hauria també fracassat.

Lo que més ha contribuït a que no agradés la darrera producció d'en Bretón, és que la música no té caràcter i no ha sapigut compenetrar-ne amb l'ànima dels personatges creats per Tirso. La música d'en Bretón, lo mateix podria servir per «Don Gil de las calzas verdes», que per en Pep de la barretina vermella. Ademés els procediments que usa en Bretón, avui dia estan ja en desús. L'acabament, per exemple del primer acte, resulta un xic cursi, i l'efecte que produeix al públic *bon enfant*, ha sigut ja molt explotat per tots els músics llepiciosos d'Itàlia.

Segurament l'obra d'en Bretón, cinquanta anys enrrera quan les nostres avies posaven els ulls en blanc cantant el «Canto de Amor», hauria tingut un èxit esclatant. Però avui, sortosament, els temps han canviat, i aquella musica ja no és admissible.

Som respectuosos amb els compositors de l'escola italiana del segle passat, perquè pobres, no'n sabien més, però ens indigna que encara existeixin músics que adoptin aquells procediments i que's dediquin a la fabricació de fideus fins.

No obstant, els defectes senyalats, el públic omplia de gom a gom el teatre, aplaudí xardorosament l'obra, i, després d'un seguit de cables, logrà que en Bretón, commogut, dongués les gràcies.

La obra agradà al públic, però an a mí, la veritat, lo que més m'agradà va ser... el decorat que és esplèndid.

BEMOL.

En la mar vella, nostres volguts amics de l'Atlètic, s'esforcen en propagar en tot lo possible la natació, i en el temps que porten de vida, han mogut ja molt soroll i estic convençut que encara en mouràn més, puix els conec i sé que són xicots incansables.

Lo únic que al meu entendre no varen fer bé, si gué el canvi d'hostatge, abandonant la platja dels Orientals. A les hores d'ara quasi asseguraria que ja han lligat nous tractes amb els amos de son primitiu refugi on començaren els dies de sa actuació deportiva. Molt me plauria veure's novament a l'establiment de la Barcelona petita.

El diumenge varen fer carrer el premi anyal, en un recorregut de 500 metres, anomenat «Copa Athletic». En Graño quedà detentor de l'hermosa Copa.

ALTRES NOVES

Demà divendres segurament podrem presenciar una nova vetllada de cops de puny.

Ja que del boxe parlem, també vui dir-vos que probablement l'Armengol (F), anirà a disputar-se la miserable cantitat de 20.000 ptes. Que aixís s'fa i que la sort acompanyi al Carpentier català, que torni amb els diners dits i amb molt de gust ho refrescarem.

—Avui els nois de la penya, se reuneixen en *fraternal banquete*, en el aristòcrata restaurant Royal. Els xicotets per lo que's veu són esplèndits a tot ser i volen festejar-se amb el maximum del luxe.

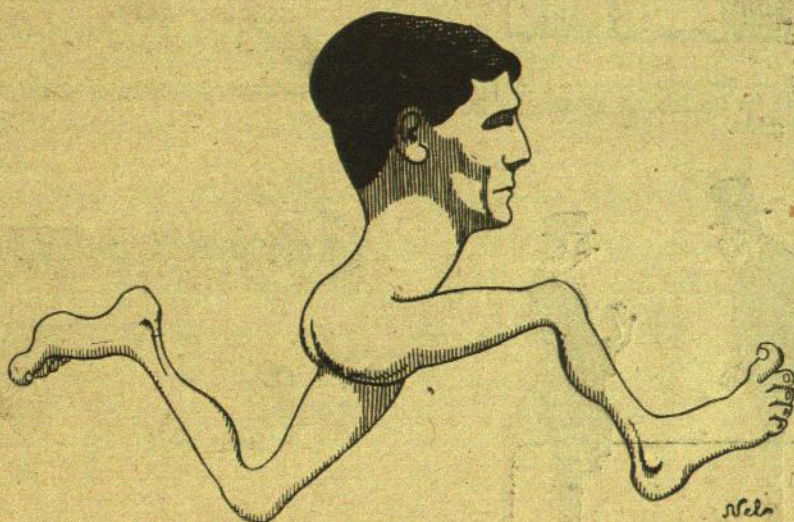
M'agrada per que saben tractar-se; que profiti, companys.

—La qüestió dels professionals sembla que ha tingut un esplèndid resultat pels denunciants.

Són coses molt rellicoses, no poden dir-se aixís com aixís. Que dins el foot-ball hi han professionals, ne tenim el convenciment moral, però això no és prou per a imposar una penalitat a un determinat jugador. Mentres sigui'l convenciment moral i no pogueu presentar proves prou fermes de professionalisme, més val que vos entorneu al llit.

Fillet, ho sento, però no puc plorar. Un altre dia.

CARLITUS.

EN PERE PRAT

Heus-aquí un dels xicotets més populars. Qui no'l coneix? Si seguissiu amb atenció tots els actes de sa vida, sempre hi trovarieu una nova extravagant. Té'l caracter despreocupat, i posa en joc lo primer que li passa pel cap. A lo millor el veureu amb garrufes, una gorra que s'ha inventat o com are que té la mania de les pipes. Tant aviat el veureu amb espartenyas repartint llet, com lluint un flamant trajo d'americana amb una flor al trau del tamany d'una col.

En canvi, tot lo que té d'extrany té de bon xicot, potser ho és un xic massa, tothom ne fa'l bon Jesús i l'enreden com un xino.

Fa molt temps que li prometen coses, fent-lo viure amb il·lusions, però no passarà d'aquí per vergonya nostre.

En Prat és un campió amb totes les de la llei, i no d'are, sino que ho és de naixement, pot ben dir-se, o sino llegiu:

Fill de Saldes, poble un xic més petit que Barcelona (319 habitants), quan el deixà, als 5 anys, n'hi hav'ien 150. Va fer el bordegàs fins als 11 anys; aleshores començà a fer atletisme; mentres guardava'l remat de cabres, empaitava les figueres i trapava al cim dels pins aon ningú arribava i triomfant s'enduia les pinyes.

Als 16 anys per a agafar una bomba de sortija es feia un tip de corre. Quan li fugia una cabra sortia llençat darrera d'ella fins a rendir-la. Duia un goç anomenat *colom* i a lo millor empaitaven conills; un día seguien una perdiu i lograren capturar-la.

Ja és correr. Si l'avi ho hagués sabut, tanta afició que tenia a la caça!

Va fer el pagès un quan temps i s'en cansà. Passà al Pirineu a treballar, fent tots els dies moltes hores de camí carregat com un burro i tot sovint havia de fer-se un tip de corre d'aquell de... cames ajudeu-me i abandonà lo que duia.

Tornà a Barcelona renovant l'amistat amb el remat i fou aleshores quan vegé una cursa a peu i s'entusiasmà. Faltaven 15 dies per un Campionat i tal dit tal fet; corre, i sense esforç quedà segon. A les tres curses guanyava al conegut Boix.

I veus-aquí que ja no ha perdut cap més cursa, fent-se amo i senyor i omplint un armari de premis. Avui tot li somriu, la gloria, l'admiració de tothom; tot, tot menys una noia que ell molt estima; és la que no'l vol veure corre. Serà la primera derrota que de molt temps no ha conegut; però fillets, l'amor és més fort que ls fums d'un campió! Encare que'n surti vençut guardarà un bell record de sa vida deportiva.

FUTURISTES

Ella.—Ay! estic mig morta.
Ell.—Sempre fas les coses a mitges, fes-les senceres d'una vegada.

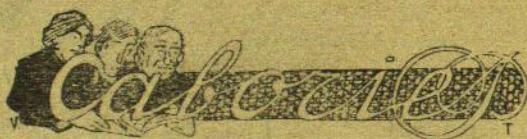
—Ting un xisto per L'HEREU, però no sé ont està la redacció.
—Aixó rai, home, escrius que te l'enviin.

—Ja sabs que certs diaris han plantat fàbrica?
—Ah, sí? i què fabriquen?
—Boles.

—¿Com dius que't dius?
—Alfret.
—Noi, amb aquesta calor t'hauràs de canviar el nom.

XARADA RÀPIDA

- 1.ª Helios
 - 2.ª Riu
- Tot — esser lliure

EME-BE.

SOLUCIONS AL NÚMERO 39

7 taronjes.

ENDEVINAIRES: Alfred Pou; Joan Creixems; Pau Romaguera; Pere Valls; Lluís Ventosa.

N. A.—No s'escarrassi, mai ho sabrà fer.

B. B. i B., Ciutat.—Home, si amb les seves inicials, vostè mateix se contesta. Bé, bé i bé; ja veu que se li accepta. Aquí dintre la redacció té amics que l'estimen i desitjan que hi col·labori sovint. Vagi enviant però decantis pel cantó de la broma que fa un posat massa seriós.
Ll. S., Reus.—Al cove.

T. C.—Com tenim que dir que'ls dibuixos han de tenir dues condicions? Ben fets i amb tinta xina.

M. R. i C.—Vostè té aptituds, però no passa d'aprenent.

S. I. Manresa.—A pesar de una «Oda al Cardoner», té poca sal. No serveix.

Un guerrero.—Refreni els seus ímpetus i recordis que hi ha una llei de jurisdiccions.

S. P.; E. A.; J. M. i F.—No serveix.

J. S., Riera.—Debia ser equivocació, puix en els llibres sols té carregat lo que vostè demana.

J. S., Banyolas.—Rebuda liquidació i conforme.

M. J., Igualada.—Id., id., id.

J. C., Esparraguera.—Mercès de sa postal; no esperàvem menys de vostè.

B. R., Arbúcies.—Rebuda liquidació i conforme.

Vda. A. Montmany, Montblanch.—Id., id., id.

F. P., Vilafranca.—Rebuda liquidació i conforme.

J. F., Sta. Coloma de Queralt.—Id., id., id.

P. C., Moyà.—Id., id., id.

B. G., Tàrraga.—Van els números que demana.

M. B., Ciutat.—Rebut sos dibuixos, mercès; lo del gat, no anirà perquè en aquest moment faria sanc.

Imp. CATALONIA. — Passatge del Pont de la Parra, 6

L'HEREU Setmanari humorístic SURT CADA DIJOUS

ADMINISTRACIÓ: Valencia, 233, pral. Barcelona

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

Un any, 6 pessetes. Mig any, 3 pessetes.

Núm. solt 10 cts. Atrassat 20 cts.

ALMACENES

BARCELONA

Calt. 13 y 14. Teléfono 1878

MARRESA

Borneo y Santo Domingo

JORBA

Camiseria

Géneros de Punto

Guantería

Jugetes

Lacreria

Lenceria

Merceria

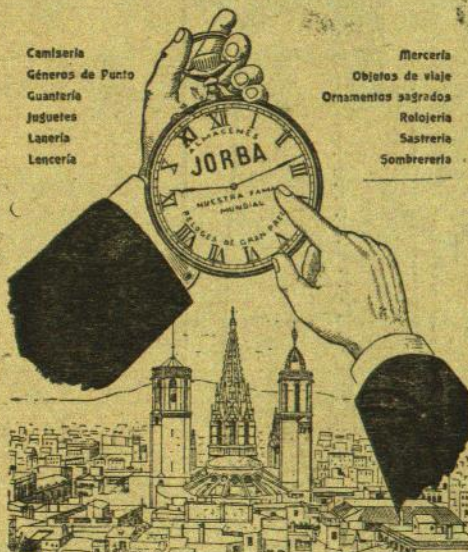
Objetos de viaje

Ornamentos sagrados

Roljeria

Sastreria

Sombrereria

NOTA - En nuestros almacenes se compran todos los artículos en excelentes condiciones de precios y buenas calidades

CAPITALISTES

VALORS SEMPRE EN ALÇA

Hi han per vendre varies cases de renda neta des del 4 al 8 per cent en l'interior i Aixamplis, situades al Passeig de Gràcia, Plaça de la Llana, carrers de l'Este, Universitat, Aribau, Muntaner, Bailén, Girona, Claris, Concell de Cent, i en altres carrers.

DINERS PER HIPOTECÀ

Inversió de Capitals amb garanties; amb un benefici net del 3 per 100 mensual.

TORRES I TERRENOS A PREUS BARATISSIMS

Per a més detalls dirigir-vos an aquesta Administració de 10 a 12 m.

—Què li passa, senyor Petit? Que baixen els valors?
—No, no res; no més he vist l'alça de bastons